

**SZKOLNY PROGRAM**  
**WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**  
  
**NA ROK SZKOLNY 2026/2027**  
  
**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1**  
**W BIELSKU-BIAŁEJ**

Program opracowany z uwzględnieniem diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka oraz kierunków polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027.

## Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
- Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.), w szczególności art. 26, art. 68 i art. 84, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 3 lipca 2026 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 1036), obowiązujących od dnia 1 września 2026 r.
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn. Dz. U. z 2026 r. poz. 110, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1162, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz. U. z 2026 r. poz. 378), wraz z przepisami przejściowymi dotyczącymi stosowania dotychczasowej podstawy programowej w roku szkolnym 2026/2027.

- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027, ustalone przez Ministra Edukacji na podstawie art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy - Prawo oświatowe.
- Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Bielska-Białej na lata 2025-2027, przyjęty uchwałą Nr VII/160/2024 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 21 listopada 2024 r.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 1 w Bielsku-Białej.
- Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Szkole Podstawowej nr 1 w Bielsku-Białej.

## **Wstęp**

### **Diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka**

Program na rok szkolny 2026/2027 został opracowany na podstawie corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym. Przy opracowaniu diagnozy uwzględniono w szczególności obserwacje nauczycieli, wychowawców i specjalistów, sytuacje wychowawcze występujące w roku szkolnym 2025/2026, problemy zgłaszane pedagogowi i psychologowi, analizę realizacji dotychczasowego programu oraz wnioski zespołu do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zgodnie ze zmianą art. 26 ust. 2 ustawy - Prawo oświatowe, w diagnozie szczególnie uwzględnia się zagrożenia związane z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, w szczególności z aktywnością uczniów w Internecie.

### **Najważniejsze rozpoznane problemy**

- funkcjonowanie uczniów w grupach tworzonych na komunikatorach i w mediach społecznościowych, w których pojawiają się hejt, przemoc słowna, wykluczanie oraz zachowania dyskryminacyjne;
- cyberprzemoc jako najczęściej obserwowana forma przemocy rówieśniczej, przy sporadycznym występowaniu bójek i innych bezpośrednich zachowań agresywnych;
- hejt rówieśniczy oraz przypadki dyskryminacji związanej z narodowością, zgłaszane pedagogowi i psychologowi szkolnemu;
- korzystanie przez część uczniów z e-papierosów, saszetek nikotynowych i innych niedozwolonych wyrobów nikotynowych;

- obniżony poziom motywacji części uczniów do nauki, powiązany w niektórych przypadkach z niską frekwencją;
- potrzeba dalszego rozwijania kompetencji uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu, komunikatorów, mediów społecznościowych, gier i narzędzi wykorzystujących sztuczną inteligencję.

### **Czynniki ryzyka**

- występowanie hejtu, cyberprzemocy, wykluczania i dyskryminacji w środowisku cyfrowym;
- konflikty przenoszone pomiędzy środowiskiem internetowym a relacjami szkolnymi;
- nieodpowiedzialne korzystanie z komunikatorów, mediów społecznościowych i innych narzędzi cyfrowych;
- korzystanie przez część uczniów z e-papierosów, saszetek nikotynowych i innych wyrobów nikotynowych;
- obniżona motywacja części uczniów do nauki i problemy z systematyczną frekwencją;
- trudności części uczniów w konstruktywnym rozwiązywaniu konfliktów i radzeniu sobie z presją rówieśniczą.

### **Czynniki chroniące**

- funkcjonowanie w szkole Standardów Ochrony Małoletnich i stosowanie zasad reagowania na sytuacje krzywdzenia;
- dostępność pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz możliwość korzystania przez uczniów ze wsparcia pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, wychowawców i innych specjalistów.

### **Ocena dotychczasowych działań**

Działania wychowawcze i profilaktyczne realizowane w roku szkolnym 2025/2026 odpowiadały na bieżące potrzeby społeczności szkolnej i były podejmowane zgodnie z rozpoznanymi problemami.

Ich skuteczność była zróżnicowana i ze względu na charakter podejmowanych działań nie we wszystkich obszarach możliwa jest do jednoznacznego określenia. Zasadne jest kontynuowanie dotychczasowych działań przy jednoczesnym ich dostosowywaniu do aktualnie rozpoznawanych potrzeb uczniów oraz pojawiających się nowych zagrożeń. Szczęólnego wzmocnienia wymagają działania dotyczące funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym,

przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i dyskryminacji, profilaktyki używania wyrobów nikotynowych, poprawy frekwencji oraz wzmacniania motywacji uczniów do nauki.

### **Wnioski z diagnozy na rok szkolny 2026/2027**

1. Wzmocnienie działań dotyczących bezpieczeństwa cyfrowego, higieny cyfrowej, aktywności off-line i odpowiedzialnego korzystania z Internetu, mediów społecznościowych, komunikatorów oraz sztucznej inteligencji.
2. Wzmocnienie działań przeciwdziałających przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, hejtowi, wykluczeniu i dyskryminacji, w szczególności związanej z narodowością.
3. Kontynuowanie działań wspierających zdrowie psychiczne, relacje rówieśnicze, kompetencje emocjonalne oraz umiejętność zwracania się o pomoc.
4. Rozwijanie profilaktyki uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem e-papierosów, saszetek nikotynowych, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
5. Wzmacnianie motywacji uczniów do nauki, poczucia sprawczości, odpowiedzialności za własny rozwój oraz systematycznej frekwencji.
6. Wzmacnianie systemu wsparcia poprzez współpracę nauczycieli, specjalistów i rodziców oraz dostosowanie oddziaływań do indywidualnych potrzeb uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

### **Podstawowe zasady realizacji programu**

- znajomość założeń programu przez uczniów, rodziców i pracowników szkoły;
- zaangażowanie wszystkich podmiotów społeczności szkolnej i współpraca w realizacji zadań;
- respektowanie praw wszystkich członków społeczności szkolnej oraz kompetencji organów szkoły;
- dostosowanie działań do wieku, możliwości psychofizycznych i indywidualnych potrzeb uczniów;
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły, w tym z Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych nr 1, Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks, Sądem Rejonowym, MOPS, Policją, Świetlicą Środowiskową „Nad Stawami”, Hufcem Beskidzkim i Powiatową Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną w Bielsku-Białej;
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu oraz bieżące dostosowywanie działań do rozpoznawanych potrzeb.

## **I. Misja szkoły**

Misją szkoły jest troska o każde dziecko i tworzenie warunków do jego możliwie najlepszego rozwoju. Szkoła dba o atmosferę sprzyjającą pracy i nauce, wpaja szacunek do drugiego człowieka, stwarza warunki do twórczej i aktywnej działalności uczniowskiej oraz motywuje uczniów do poszukiwania wiedzy z różnych Źródeł i osiągnięcia sukcesów. Szkoła dąży do tego, aby uczniowie potrafili funkcjonować w zmieniającym się świecie, podejmowali odpowiedzialne decyzje, dbali o zdrowie i bezpieczeństwo własne oraz innych, potrafili korzystać z pomocy, świadomie i odpowiedzialnie funkcjonowali w środowisku cyfrowym oraz odnosili się z szacunkiem do różnorodności. Zależy nam na szkole nowoczesnej, bezpiecznej, wspierającej i przyjaznej uczniom, cieszącej się zaufaniem rodziców i środowiska lokalnego.

## **II. Sylwetka absolwenta**

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 1 w Bielsku-Białej jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę:

- kieruje się zasadami etyki, szacunku, uczciwości i odpowiedzialności;
- jest uwrażliwiony na prawdę, dobro i piękno;
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury osobistej;
- szanuje siebie i innych oraz respektuje granice innych osób;
- jest odpowiedzialny za swoje decyzje i zachowanie;
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia;
- zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia oraz dba o zdrowie psychiczne i fizyczne;
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego;
- jest otwarty na różnorodność, przeciwdziała dyskryminacji i szanuje osoby o innej narodowości, kulturze, wyznaniu, sprawności i potrzebach;
- korzysta z różnych Źródeł wiedzy i informacji oraz krytycznie ocenia ich wiarygodność;
- racjonalnie i bezpiecznie korzysta z technologii informacyjno-komunikacyjnych, przestrzega zasad higieny cyfrowej i chroni prywatność swoją oraz innych;
- korzysta z narzędzi opartych na sztucznej inteligencji w sposób odpowiedzialny, zgodny z prawem i zasadami obowiązującymi w szkole;
- potrafi rozpoznawać zachowania przemocowe i wie, gdzie oraz w jaki sposób szukać pomocy;
- jest ambitny, kreatywny, samodzielny i gotowy do uczenia się przez całe życie;

- wykazuje się asertywnością i potrafi przeciwstawiać się presji rówieśniczej;
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych oraz podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych;
- szanuje potrzeby innych i jest gotowy do niesienia pomocy;
- zna zasady zachowania w sytuacjach zagrożenia i podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy;
- potrafi radzić sobie z niepowodzeniami i konstruktywnie rozwiązywać problemy;
- potrafi współpracować z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonować w zespole;
- zna swoje prawa wynikające z Konstytucji RP, Konwencji o prawach dziecka, Standardów Ochrony Małoletnich oraz prawa wewnątrzszkolnego;
- świadomie wybiera drogę dalszego kształcenia i rozwoju osobistego.

### **III. Cele ogólne**

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej - ukierunkowanej na zdobywanie wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych;
- psychicznej - ukierunkowanej na budowanie równowagi psychicznej, poczucia własnej wartości, odporności na trudności, zdolności do rozpoznawania emocji i korzystania z pomocy;
- społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości, empatii, współpracy, odpowiedzialności, szacunku dla norm społecznych oraz przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji;
- aksjologicznej - ukierunkowanej na budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie znaczenia zdrowia i życia oraz odpowiedzialności za siebie i innych.

### **Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności**

1. Współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta.
2. Kształtowanie hierarchii wartości, w której zdrowie, bezpieczeństwo, szacunek i odpowiedzialność za własny rozwój należą do wartości podstawowych.

3. Współpracę z rodzicami w celu budowania spójnego systemu wartości, wzmacniania kompetencji wychowawczych oraz promowania zdrowego stylu życia i higieny cyfrowej.
4. Wzmacnianie więzi uczniów z klasą, szkołą i społecznością lokalną.
5. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole oraz prawidłowych relacji rówieśniczych i relacji uczniów z dorosłymi.
6. Wzmacnianie kompetencji nauczycieli, wychowawców i rodziców w zakresie rozpoznawania potrzeb uczniów i reagowania na trudności.
7. Kształtowanie postaw prospołecznych, obywatelskich i patriotycznych, w tym przez udział w wolontariacie i działaniach samorządowych.
8. Przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i życiu społecznym.
9. Wspieranie edukacji rówieśniczej oraz działań rozwijających odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i innych.

#### **Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności**

1. Poszerzanie wiedzy uczniów, rodziców i nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju, zdrowia psychicznego, sygnałów kryzysu oraz możliwości uzyskania pomocy.
2. Rozwijanie i wzmacnianie empatii, umiejętności komunikacyjnych i społecznych.
3. Kształtowanie umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania emocji, budowania adekwatnej samooceny i rozwiązywania konfliktów.
4. Kształtowanie krytycznego myślenia oraz umiejętności podejmowania decyzji w sytuacjach trudnych i ryzykownych.
5. Rozwijanie kompetencji w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu, komunikatorów, mediów społecznościowych, gier, urządzeń cyfrowych i narzędzi opartych na sztucznej inteligencji.
6. Poszerzanie wiedzy o szkodliwości substancji psychoaktywnych i wyrobów nikotynowych, w tym e-papierosów i saszetek nikotynowych.
7. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania zachowań ryzykownych, uzależnień behawioralnych i substancjalnych oraz prowadzenia interwencji profilaktycznej.

#### **Działalność informacyjna obejmuje w szczególności**

1. Dostarczanie uczniom, rodzicom i nauczycielom rzetelnych, aktualnych i dostosowanych do wieku informacji o zagrożeniach oraz sposobach uzyskiwania pomocy.

2. Udostępnianie informacji o ofercie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalistycznej.
3. Przekazywanie informacji o konsekwencjach prawnych i społecznych przemocy, cyberprzemocy, naruszania prywatności, rozpowszechniania wizerunku bez zgody, dyskryminacji oraz używania substancji psychoaktywnych.
4. Informowanie o obowiązujących procedurach reagowania, Standardach Ochrony Małoletnich oraz sposobach zgłaszania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu.
5. Informowanie uczniów i rodziców o zasadach dotyczących korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych wynikających z przepisów prawa i Statutu Szkoły.

### **Działalność profilaktyczna obejmuje**

1. Profilaktykę uniwersalną - wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz ograniczanie zachowań ryzykownych.
2. Profilaktykę selektywną - wspieranie uczniów, którzy ze względu na sytuację rodzinną, środowiskową, rozwojową lub inne uwarunkowania są w większym stopniu narażeni na zachowania ryzykowne.
3. Profilaktykę wskazującą - wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy zachowań ryzykownych, używania substancji lub innych problemów wymagających ukierunkowanego wsparcia.

W ramach działań profilaktycznych szkoła, w zależności od rozpoznanych potrzeb, korzysta z programów i działań opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w tym z Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego, prowadzonego z udziałem Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. W razie potrzeby działania profilaktyczne uwzględnia się również w indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych oraz innych formach indywidualnego wsparcia ucznia.

### **Najważniejsze kierunki pracy wychowawczej i profilaktycznej w roku szkolnym 2026/2027**

- wzmocnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi;
- rozwijanie kompetencji emocjonalnych i społecznych uczniów;
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy, hejtowi, wykluczeniu i dyskryminacji;

- kształtowanie postaw opartych na szacunku, empatii, tolerancji i odpowiedzialności za drugiego człowieka;
- przeciwdziałanie dyskryminacji związanej z narodowością, pochodzeniem, niepełnosprawnością lub innymi cechami ucznia;
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na sytuacje krzywdzenia;
- rozwijanie umiejętności poszukiwania pomocy i korzystania ze wsparcia osób dorosłych oraz specjalistów;
- rozwijanie odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z Internetu, komunikatorów, mediów społecznościowych i innych technologii cyfrowych;
- kształtowanie zasad higieny cyfrowej oraz równowagi pomiędzy aktywnością on-line i off-line;
- rozwijanie krytycznego podejścia do informacji i treści publikowanych w Internecie;
- kształtowanie odpowiedzialnego i świadomego korzystania z narzędzi wykorzystujących sztuczną inteligencję;
- profilaktykę uzależnień behawioralnych związanych z korzystaniem z urządzeń cyfrowych, Internetu, gier i mediów społecznościowych;
- przeciwdziałanie używaniu przez uczniów e-papierosów, saszetek nikotynowych i innych substancji psychoaktywnych;
- wzmacnianie motywacji uczniów do nauki i odpowiedzialności za własny rozwój oraz podejmowanie działań zmierzających do poprawy frekwencji;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości, sprawczości i przynależności do społeczności szkolnej;
- rozwijanie aktywności fizycznej i zachowań prozdrowotnych oraz umiejętności udzielania pierwszej pomocy;
- wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i dostosowywanie działań do ich możliwości oraz potrzeb;
- wzmacnianie współpracy szkoły z rodzicami w zakresie rozpoznawania i rozwiązywania problemów wychowawczych;
- wykorzystywanie Standardów Ochrony Małoletnich jako elementu systemu bezpieczeństwa uczniów;
- rozwijanie postaw obywatelskich, prospołecznych, patriotycznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.

### **Zadania profilaktyczne programu**

- kształtowanie postaw społecznych i respektowania norm obowiązujących w szkole;
- wzmacnianie bezpiecznych i opartych na szacunku relacji rówieśniczych;
- przeciwdziałanie przemocy fizycznej, psychicznej i cyberprzemocy;
- przeciwdziałanie hejtowi, wykluczeniu i dyskryminacji;
- uczenie rozpoznawania sytuacji krzywdzenia, właściwego reagowania oraz zwracania się o pomoc;
- rozwijanie zasad bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu, urządzeń cyfrowych, komunikatorów i mediów społecznościowych;
- kształtowanie higieny cyfrowej, aktywności off-line i profilaktyka uzależnień behawioralnych;
- rozwijanie krytycznego myślenia oraz odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji;
- profilaktyka używania e-papierosów, saszetek nikotynowych, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- wspieranie zdrowia psychicznego uczniów oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości, sprawczości, motywacji do nauki oraz systematycznej frekwencji;
- propagowanie aktywności fizycznej, zdrowego odżywiania i innych zachowań prozdrowotnych;
- wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- rozwijanie współpracy szkoły z rodzicami i instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę;
- zapoznavanie uczniów ze Standardami Ochrony Małoletnich, zasadami bezpieczeństwa i sposobami uzyskiwania pomocy.

### **IV. Struktura oddziaływań wychowawczych**

#### **1. Dyrektor szkoły**

- stwarza warunki do realizacji procesu wychowawczego i profilaktycznego w szkole;
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, w tym promujące higienę cyfrową oraz przeciwdziałające uzależnieniom;
- organizuje lub upoważnia pracownika do przeprowadzenia corocznej diagnozy, na podstawie której opracowywany jest program;
- inspirowanie nauczycieli do wdrażania rozwiązań wspierających rozwój i bezpieczeństwo uczniów;

- stwarza warunki do działania wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których cele statutowe obejmują działalność wychowawczą, profilaktyczną lub wzbogacanie działalności szkoły;
- współpracuje z wychowawcami, nauczycielami, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem, Samorządem Uczniowskim i Radą Rodziców;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego i reaguje na problemy związane z frekwencją;
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze Statutem, przepisami prawa oraz Standardami Ochrony Małoletnich;
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

## **2. Rada Pedagogiczna**

- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły oraz potrzeb w zakresie działań profilaktycznych;
- uczestniczy w opracowaniu programu i uzgadnia jego treść z Radą Rodziców;
- uczestniczy w realizacji programu oraz podejmuje działania wynikające z rozpoznanych potrzeb uczniów;
- opracowuje i stosuje dokumenty oraz procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa uczniów, zgodnie z obowiązującym prawem;
- uczestniczy w ewaluacji programu i wykorzystuje jej wyniki do planowania dalszej pracy.

## **3. Nauczyciele**

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych;
- reagują na zachowania zagrażające bezpieczeństwu ucznia, przejawy agresji, przemocy, cyberprzemocy, dyskryminacji i zachowań ryzykownych;
- przestrzegają procedur i Standardów Ochrony Małoletnich;
- wspierają uczniów w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych i budowaniu motywacji;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu szacunku, odpowiedzialności, patriotyzmu, demokracji i tolerancji;
- utrzymują kontakt z rodzicami w sprawach dotyczących zachowania, frekwencji, postępów w nauce i potrzeb ucznia;
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia;

- modelują odpowiedzialne korzystanie z technologii i reagują na niewłaściwe zachowania w środowisku cyfrowym, gdy wpływają one na funkcjonowanie uczniów w szkole.

#### **4. Wychowawcy klas**

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie i rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów;
- opracowują plan pracy wychowawczej klasy na dany rok szkolny na podstawie diagnozy, programu oraz specyfiki zespołu klasowego;
- przygotowują podsumowanie realizacji planu i wnioski do dalszej pracy;
- zapoznają uczniów i rodziców z prawem wewnątrzszkolnym, Standardami Ochrony Małoletnich, zasadami bezpieczeństwa oraz zwyczajami i tradycjami szkoły;
- współpracują z nauczycielami, rodzicami, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem i innymi specjalistami;
- wspierają uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji oraz kierują ich do odpowiednich form pomocy;
- dbają o dobre relacje w klasie i podejmują działania integracyjne oraz mediacyjne;
- reagują na problemy związane z frekwencją, motywacją, przemocą rówieśniczą, cyberprzemocą, dyskryminacją i używaniem substancji lub wyrobów nikotynowych;
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

#### **5. Pedagog szkolny, pedagog specjalny i psycholog**

- uczestniczą w diagnozowaniu środowiska wychowawczego oraz rozpoznawaniu potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów;
- udzielają uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w odpowiednich formach;
- współpracują z rodzicami uczniów wymagających szczególnego wsparcia;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, emocjonalnych i społecznych;
- podejmują działania dotyczące zdrowia psychicznego, przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, dyskryminacji, uzależnień i innych zachowań ryzykownych;
- współpracują z poradniami, podmiotami leczniczymi, Policją, sądem, MOPS oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży;
- uczestniczą w realizacji, monitorowaniu i ewaluacji programu oraz przygotowaniu wniosków do dalszej pracy;
- wspierają uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz nauczycieli i rodziców w dostosowaniu oddziaływań do indywidualnych możliwości ucznia.

## **6. Rada Rodziców**

- uczestniczy w diagnozowaniu potrzeb wychowawczych i profilaktycznych społeczności szkolnej;
- uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- współpracuje z dyrektorem, Radą Pedagogiczną i rodzicami w realizacji działań służących bezpieczeństwu i rozwojowi uczniów;
- opiniuje i wspiera inicjatywy wychowawcze, profilaktyczne i integracyjne zgodnie ze swoimi kompetencjami.

## **7. Rodzice**

- uczestniczą w diagnozowaniu potrzeb i problemów uczniów, w szczególności poprzez kontakt z wychowawcami i specjalistami;
- współpracują z wychowawcami i nauczycielami w zakresie zachowania, frekwencji, motywacji i postępów ucznia;
- wspierają zdrowe formy spędzania czasu wolnego i aktywność off-line;
- współpracują ze szkołą w zakresie kształtowania higieny cyfrowej oraz odpowiedzialnego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, w szczególności z Internetu;
- współpracują ze szkołą w zakresie przestrzegania przez ucznia zasad dotyczących korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych;
- korzystają z konsultacji i wsparcia specjalistów w razie wystąpienia trudności wychowawczych lub emocjonalnych.

## **8. Samorząd Uczniowski**

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego, społecznego, sportowego i rozrywkowego uczniów zgodnie z ich potrzebami i możliwościami organizacyjnymi szkoły;
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły i reprezentuje potrzeby środowiska uczniowskiego;
- współpracuje z Radą Pedagogiczną, dyrektorem i innymi organami szkoły;
- prowadzi działania pomocowe, integracyjne i wolontariackie;
- propaguje ideę samorządności, odpowiedzialności, szacunku i reagowania na krzywdzenie;
- dba o dobre imię i tradycje szkoły.

**V. Kalendarz uroczystości i działań szkolnych w roku szkolnym 2026/2027**

Kalendarz stanowi element budowania tradycji szkoły i może być uzupełniany zgodnie z Planem Pracy Szkoły, harmonogramem uroczystości oraz bieżącymi potrzebami społeczności szkolnej.

| Kategoria                          | Święta, uroczystości i działania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Historyczne i patriotyczne         | Święto Komisji Edukacji Narodowej, Narodowe Święto Niepodległości, rocznica Konstytucji 3 Maja oraz inne działania zgodne z harmonogramem szkoły.                                                                                                                                                                                                  |
| Kalendarzowe i społeczne           | Dzień Bezpiecznego Internetu, Walentynki, Dzień Ziemi, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodzica, Dzień Dziecka oraz inne wydarzenia zgodne z potrzebami szkoły.                                                                                                                                                                                        |
| Religijne i tradycyjne             | Święta Wielkanocne, Orszak Trzech Króli oraz inne działania wynikające z tradycji szkoły i społeczności lokalnej.                                                                                                                                                                                                                                  |
| Związane z tradycją i kulturą SP1  | Inauguracja roku szkolnego 2026/2027, inauguracja pracy Samorządu Uczniowskiego, ślubowanie klas I, Puchar Dyrektora Szkoły, Gwiazdka w Jedyńce, Karnawał w Jedyńce, pasowanie na czytelnika biblioteki szkolnej, Duety rodzinne na sportowo, Pierwszy Dzień Wiosny, piknik szkolny, pożegnanie klas ósmych, uroczyste zakończenie roku szkolnego. |
| Związane z profilaktyką i zdrowiem | Szkolny Dzień Tolerancji, Dzień Zdrowia, Dzień Zdrowia Psychicznego, Dzień Bezpiecznego Internetu, działania dotyczące profilaktyki uzależnień, bezpieczeństwa cyfrowego, przeciwdziałania przemocy i pierwszej pomocy.                                                                                                                            |

| Kategoria | Święta, uroczystości i działania                                                                                                                                                                   |
|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Inne      | Wycieczki klasowe, rajdy szkolne, wyjścia do teatru i kina, udział w koncertach, działania sportowe, wolontariackie, integracyjne i środowiskowe zgodnie z harmonogramem roku szkolnego 2026/2027. |

**VI. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2026/2027**

Szczegółowe działania wynikają z przeprowadzonej diagnozy oraz bieżącego rozpoznawania potrzeb uczniów. Dostosowuje się je do wieku, możliwości psychofizycznych oraz indywidualnych potrzeb uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wychowawcy uwzględniają odpowiednie treści w planach pracy wychowawczej klas.

| Obszar                              | Klasy I-III                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Klasy IV-VI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Klasy VII-VIII                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Zdrowie i edukacja zdrowotna</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznawanie i nazywanie emocji;</li> <li>- nauka radzenia sobie z napięciem, stresem i sytuacjami trudnymi;</li> <li>- kształtowanie umiejętności zwracania się o pomoc;</li> <li>- promowanie zdrowego odżywiania, higieny osobistej, snu i aktywności fizycznej;</li> <li>- budowanie pozytywnego obrazu siebie i poczucia własnej wartości;</li> <li>- rozwijanie podstawowych umiejętności dbania o zdrowie własne i innych.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami;</li> <li>- rozpoznawanie sygnałów pogorszenia samopoczucia psychicznego;</li> <li>- wskazywanie osób i miejsc, w których można uzyskać pomoc;</li> <li>- promowanie aktywności fizycznej, zdrowego stylu życia, snu i odpoczynku;</li> <li>- rozwijanie motywacji i odpowiedzialności za własny rozwój;</li> <li>- wzmacnianie mocnych stron i akceptacji własnych ograniczeń.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego;</li> <li>- rozpoznawanie objawów kryzysu psychicznego u siebie i innych;</li> <li>- kształtowanie umiejętności korzystania ze specjalistycznej pomocy;</li> <li>- radzenie sobie ze stresem, presją rówieśniczą i niepowodzeniami;</li> <li>- promowanie aktywności fizycznej, odpoczynku, snu oraz równowagi między nauką, życiem społecznym i korzystaniem z technologii;</li> <li>- rozwijanie konstruktywnego obrazu siebie, rozpoznawanie predyspozycji i mocnych stron.</li> </ul> |

| Obszar                                 | Klasy I-III                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Klasy IV-VI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Klasy VII-VIII                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Relacje i kompetencje społeczne</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- nauka współpracy, dzielenia się i rozwiązywania konfliktów;</li> <li>- respektowanie granic innych osób;</li> <li>- rozwijanie empatii i wrażliwości na potrzeby innych;</li> <li>- uczenie reagowania na wyśmiewanie, wykluczanie i krzywdzenie;</li> <li>- budowanie poczucia przynależności do klasy i szkoły;</li> <li>- kształtowanie szacunku wobec różnorodności.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwijanie komunikacji, empatii, asertywności i umiejętności rozwiązywania konfliktów;</li> <li>- przeciwdziałanie hejtowi, wykluczeniu i dyskryminacji;</li> <li>- kształtowanie właściwego reagowania świadków przemocy;</li> <li>- rozwijanie tolerancji wobec różnic kulturowych, narodowościowych, zdrowotnych i rozwojowych;</li> <li>- wzmacnianie poczucia przynależności do grupy i odpowiedzialności za relacje.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- doskonalenie kompetencji komunikacyjnych i mediacyjnych;</li> <li>- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, hejtowi, wykluczeniu i dyskryminacji, w tym związanej z narodowością;</li> <li>- rozwijanie odpowiedzialności za własne słowa i działania;</li> <li>- kształtowanie umiejętności reagowania na krzywdzenie innych;</li> <li>- rozwijanie umiejętności współpracy, wolontariatu i zaangażowania społecznego.</li> </ul> |

|                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Bezpieczeństwo cyfrowe i higiena cyfrowa</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- nauka bezpiecznego korzystania z Internetu, aplikacji i urządzeń cyfrowych;</li> <li>- ochrona podstawowych informacji o sobie;</li> <li>- rozpoznawanie niewłaściwych treści i zachowań w sieci;</li> <li>- nauka zwracania się do osoby dorosłej w przypadku niepokojącej sytuacji;</li> <li>- kształtowanie równowagi między korzystaniem z urządzeń a zabawą, ruchem i kontaktami bezpośrednimi;</li> <li>- respektowanie zasad szkoły dotyczących telefonów i urządzeń elektronicznych.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- odpowiedzialne korzystanie z komunikatorów, mediów społecznościowych, gier i Internetu;</li> <li>- przeciwdziałanie cyberprzemocy i hejtowi;</li> <li>- ochrona prywatności, danych i wizerunku;</li> <li>- rozwijanie krytycznego podejścia do informacji i treści internetowych;</li> <li>- rozpoznawanie oznak nadmiernego korzystania z urządzeń i Internetu;</li> <li>- kształtowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line;</li> <li>- respektowanie zasad szkoły dotyczących telefonów i urządzeń elektronicznych.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- odpowiedzialność za komunikację w grupach internetowych, komunikatorach i mediach społecznościowych;</li> <li>- przeciwdziałanie cyberprzemocy, hejtowi, rozpowszechnianiu kompromitujących treści i naruszaniu prywatności;</li> <li>- krytyczna analiza informacji, dezinformacji oraz treści generowanych cyfrowo;</li> <li>- odpowiedzialne korzystanie z narzędzi opartych na sztucznej inteligencji;</li> <li>- profilaktyka uzależnień behawioralnych związanych z Internetem, grami i mediami społecznościowymi;</li> <li>- respektowanie zasad szkoły dotyczących telefonów i urządzeń elektronicznych.</li> </ul> |
|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Obszar                                              | Klasy I-III                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Klasy IV-VI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Klasy VII-VIII                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Profilaktyka przemocy i zachowań ryzykownych</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznawanie zachowań bezpiecznych i niebezpiecznych;</li> <li>- nauka zasad reagowania w sytuacji zagrożenia;</li> <li>- zapoznanie z prawami dziecka i Standardami Ochrony Małoletnich w formie dostosowanej do wieku;</li> <li>- wzmacnianie przekonania, że o sytuacji krzywdzenia należy powiedzieć zaufanej osobie dorosłej;</li> <li>- nauka bezpiecznego poruszania się w przestrzeni publicznej i w drodze do szkoły.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- przeciwdziałanie przemocy fizycznej, psychicznej i cyfrowej;</li> <li>- rozpoznawanie sytuacji krzywdzenia i znajomość sposobów zgłaszania problemu;</li> <li>- zapoznanie ze Standardami Ochrony Małoletnich;</li> <li>- kształtowanie umiejętności przeciwstawiania się presji rówieśniczej;</li> <li>- rozwijanie umiejętności negocjacji, mediacji i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, zachowaniom agresywnym i autodestrukcyjnym;</li> <li>- znajomość procedur uzyskania pomocy i zasad wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich;</li> <li>- uświadamianie konsekwencji prawnych i społecznych przemocy, hejtu, naruszania wizerunku i innych zachowań ryzykownych;</li> <li>- kształtowanie umiejętności reagowania w sytuacji kryzysowej i poszukiwania pomocy.</li> </ul> |

| Obszar                         | Klasy I-III                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Klasy IV-VI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Klasy VII-VIII                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Profilaktyka uzależnień</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu;</li> <li>- przekazywanie dostosowanych do wieku informacji o szkodliwości substancji i produktów zagrażających zdrowiu;</li> <li>- nauka odmawiania w sytuacji presji;</li> <li>- wzmacnianie atrakcyjnych, zdrowych form spędzania czasu wolnego.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- edukacja dotycząca szkodliwości nikotyny, e-papierosów, saszetek nikotynowych, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;</li> <li>- rozwijanie umiejętności odmawiania i podejmowania świadomych decyzji;</li> <li>- profilaktyka nadmiernego korzystania z Internetu, gier i mediów społecznościowych;</li> <li>- wskazywanie dostępnych form pomocy.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- profilaktyka używania e-papierosów, saszetek nikotynowych, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;</li> <li>- uświadamianie mechanizmów uzależnienia oraz konsekwencji zdrowotnych i społecznych;</li> <li>- kształtowanie umiejętności przeciwstawiania się presji grupy;</li> <li>- profilaktyka uzależnień behawioralnych;</li> <li>- informowanie o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej.</li> </ul> |

| Obszar                               | Klasy I-III                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Klasy IV-VI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Klasy VII-VIII                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Motywacja, nauka i frekwencja</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwijanie ciekawości poznawczej, samodzielności i poczucia sprawczości;</li> <li>- dostrzeganie własnych sukcesów i mocnych stron;</li> <li>- kształtowanie systematyczności i odpowiedzialności za wykonywane zadania;</li> <li>- budowanie pozytywnego stosunku do nauki i szkoły.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznawanie mocnych stron i zainteresowań;</li> <li>- rozwijanie umiejętności uczenia się, planowania pracy i wyznaczania celów;</li> <li>- wzmacnianie motywacji oraz odpowiedzialności za systematyczne uczestnictwo w zajęciach;</li> <li>- wczesne reagowanie na narastające problemy z frekwencją;</li> <li>- współpraca z rodzicami w przypadku trudności.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwijanie odpowiedzialności za własny proces kształcenia i frekwencję;</li> <li>- analizowanie przyczyn spadku motywacji i poszukiwanie sposobów ich przezwyciężania;</li> <li>- wspieranie uczniów zagrożonych niepowodzeniami szkolnymi lub absencją;</li> <li>- rozwijanie umiejętności planowania dalszej edukacji i kariery zawodowej;</li> <li>- wzmacnianie samodzielności i sprawczości.</li> </ul> |

| Obszar                                       | Klasy I-III                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Klasy IV-VI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Klasy VII-VIII                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Wartości, kultura i postawy społeczne</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- kształtowanie kultury osobistej, szacunku, uczciwości i odpowiedzialności;</li> <li>- poszanowanie tradycji rodzinnych, szkolnych, regionalnych i narodowych;</li> <li>- rozwijanie szacunku wobec osób o różnych potrzebach, możliwościach, narodowości i kulturze;</li> <li>- rozwijanie zainteresowań, twórczości i aktywności zespołowej.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- kształtowanie szacunku dla innych osób i odpowiedzialności za wspólnotę;</li> <li>- rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i prospołecznych;</li> <li>- wspieranie wolontariatu, samorządności i działań zespołowych;</li> <li>- poszanowanie różnorodności kulturowej i narodowościowej;</li> <li>- rozwijanie zainteresowań, pasji i kreatywności.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i prospołecznych;</li> <li>- kształtowanie odpowiedzialności za wspólnotę szkolną i lokalną;</li> <li>- rozwijanie samorządności, wolontariatu i zaangażowania społecznego;</li> <li>- krytyczna analiza wpływu grupy rówieśniczej i mediów na wartości, poglądy i zachowania;</li> <li>- rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego oraz innych kultur.</li> </ul> |

| Obszar                                 | Klasy I-III                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Klasy IV-VI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Klasy VII-VIII                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- poznawanie zasad bezpieczeństwa w szkole, domu, na drodze i podczas wypoczynku;</li> <li>- nauka prawidłowego reagowania w sytuacji zagrożenia;</li> <li>- kształtowanie podstawowych umiejętności wzywania pomocy i udzielania pierwszej pomocy;</li> <li>- utrwalanie zasad ruchu drogowego i bezpiecznego korzystania z przestrzeni wspólnej.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i odpowiedzialnego reagowania;</li> <li>- doskonalenie zasad udzielania pierwszej pomocy;</li> <li>- edukacja dotycząca zachowania w sytuacjach nadzwyczajnych;</li> <li>- kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy i reagowania w sytuacjach kryzysowych;</li> <li>- rozwijanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych;</li> <li>- kształtowanie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia i sytuacjach nadzwyczajnych;</li> <li>- rozwijanie odporności społecznej i odpowiedzialności za wspólnotę.</li> </ul> |

| Obszar                                                         | Klasy I-III                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Klasy IV-VI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Klasy VII-VIII                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- budowanie atmosfery akceptacji i bezpieczeństwa;</li> <li>- dostosowanie sposobów realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych do możliwości ucznia;</li> <li>- rozwijanie umiejętności proszenia o pomoc;</li> <li>- wzmacnianie mocnych stron i udziału ucznia w życiu klasy.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- uwzględnianie indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów;</li> <li>- przeciwdziałanie wykluczeniu i stygmatyzacji;</li> <li>- wzmacnianie mocnych stron ucznia oraz jego udziału w życiu klasy i szkoły;</li> <li>- współpraca nauczycieli, specjalistów i rodziców w planowaniu wsparcia.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- indywidualizacja działań wychowawczych i profilaktycznych;</li> <li>- wspieranie samodzielności, poczucia sprawczości i przygotowania do dalszej edukacji;</li> <li>- przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;</li> <li>- współpraca z rodzicami i specjalistami w celu zapewnienia spójności wsparcia.</li> </ul> |

Realizatorzy treści wychowawczo-profilaktycznych: wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, dyrekcja, inni specjaliści szkolni oraz - w zależności od potrzeb - zaproszeni specjaliści i instytucje współpracujące ze szkołą. Działania są realizowane w ciągu całego roku szkolnego, zgodnie z planami pracy wychowawców, harmonogramem szkoły i bieżącymi potrzebami.

## **VII. Działania edukacyjne i informacyjne skierowane do rodziców i nauczycieli**

Działania edukacyjne i informacyjne skierowane do rodziców i nauczycieli mają na celu wspieranie ich kompetencji wychowawczych, zwiększanie wiedzy dotyczącej aktualnych zagrożeń rozwojowych dzieci i młodzieży oraz wzmacnianie współpracy szkoły z rodziną w zakresie wychowania, profilaktyki i bezpieczeństwa uczniów.

W roku szkolnym 2026/2027 działania te obejmować będą w szczególności:

- przekazywanie informacji dotyczących ochrony i wzmacniania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- zwiększanie wiedzy na temat sygnałów świadczących o kryzysie psychicznym, obniżonym nastroju, izolacji społecznej i innych trudnościach emocjonalnych ucznia;
- informowanie o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole oraz poza szkołą;
- rozwijanie kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie wspierania uczniów w sytuacjach trudnych i kryzysowych;
- zwiększanie wiedzy dotyczącej przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, hejtu, wykluczenia i dyskryminacji;
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania sygnałów świadczących o doświadczaniu przez ucznia przemocy lub krzywdzenia;
- przypominanie zasad reagowania w sytuacjach naruszających bezpieczeństwo ucznia oraz zasad wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich;
- zwiększanie wiedzy dotyczącej funkcjonowania dzieci i młodzieży w Internecie, komunikatorach, mediach społecznościowych i grach;
- promowanie zasad higieny cyfrowej, aktywności off-line oraz równowagi pomiędzy aktywnością on-line i off-line;
- informowanie o zagrożeniach związanych z nadmiernym korzystaniem z urządzeń cyfrowych i możliwości występowania uzależnień behawioralnych;
- rozwijanie wiedzy dotyczącej ochrony prywatności, wizerunku i danych osobowych uczniów w środowisku cyfrowym;

- zwiększanie świadomości dotyczącej odpowiedzialnego korzystania przez uczniów z narzędzi opartych na sztucznej inteligencji;
- informowanie o przepisach i zasadach szkoły dotyczących korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych;
- przekazywanie informacji dotyczących profilaktyki używania e-papierosów, saszetek nikotynowych, alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych;
- wspieranie nauczycieli i rodziców w rozpoznawaniu przyczyn obniżonej motywacji uczniów do nauki oraz podejmowaniu działań służących poprawie frekwencji;
- rozwijanie umiejętności wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- promowanie aktywności fizycznej, zdrowego odżywiania, higieny snu i innych zachowań prozdrowotnych;
- rozwijanie wiedzy i umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy;
- korzystanie z aktualnych materiałów edukacyjnych, profilaktycznych i prozdrowotnych oraz programów o potwierdzonej skuteczności;
- podnoszenie kompetencji zawodowych nauczycieli i specjalistów poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, warsztatach i innych formach doskonalenia.

### **Formy realizacji**

- zebrania i spotkania z rodzicami;
- konsultacje indywidualne;
- spotkania ze specjalistami;
- warsztaty i szkolenia dla nauczycieli i rodziców;
- przekazywanie materiałów edukacyjnych i profilaktycznych za pośrednictwem dziennika elektronicznego oraz strony internetowej szkoły;
- rozmowy indywidualne prowadzone przez wychowawców, pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i innych specjalistów;
- współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, Policją oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny;
- udział nauczycieli i specjalistów w zewnętrznych formach doskonalenia zawodowego;
- organizowanie działań profilaktycznych wynikających z aktualnych potrzeb społeczności szkolnej;
- udostępnianie uczniom, rodzicom i nauczycielom numerów telefonów zaufania i infolinii pomocowych, w tym: telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111, dziecięcego telefonu

zaufania Rzecznika Praw Dziecka 800 12 12 12, ogólnopolskiego telefonu dla rodziców i nauczycieli w sprawach bezpieczeństwa dzieci 800 100 100 oraz Ogólnopolskiego Telefonu dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800 120 002.

### **Współpraca z rodzicami**

Współpraca z rodzicami stanowi istotny element realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Jej celem jest budowanie spójnego systemu oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych oraz wspólne podejmowanie działań służących prawidłowemu rozwojowi i bezpieczeństwu uczniów.

- rozpoznawanie potrzeb i oczekiwań rodziców dotyczących funkcjonowania szkoły;
- włączanie rodziców w diagnozowanie potrzeb wychowawczych i profilaktycznych społeczności szkolnej;
- przekazywanie rodzicom informacji dotyczących realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- współpraca w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, edukacyjnych i emocjonalnych uczniów;
- wspólne podejmowanie działań w przypadku obniżonej frekwencji, spadku motywacji lub innych trudności ucznia;
- konsultowanie sposobów wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- przekazywanie informacji dotyczących możliwości korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspieranie rodziców w rozwijaniu kompetencji wychowawczych;
- podejmowanie działań dotyczących bezpieczeństwa cyfrowego, higieny cyfrowej i odpowiedzialnego korzystania z Internetu;
- współpraca w zakresie przestrzegania zasad dotyczących telefonów i innych urządzeń elektronicznych oraz rozwijania aktywności off-line;
- współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, hejtowi i dyskryminacji;
- przekazywanie rodzicom informacji dotyczących profilaktyki używania e-papierosów, saszetek nikotynowych i innych substancji psychoaktywnych;
- organizowanie konsultacji ze specjalistami;
- włączanie rodziców w organizację przedsięwzięć, uroczystości, wycieczek i działań integrujących społeczność szkolną;

- współpraca z rodzicami w sytuacjach wymagających objęcia ucznia dodatkowym wsparciem lub podjęcia działań interwencyjnych.

### **VIII. Zasady ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego**

Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego ma na celu ocenę stopnia realizacji zaplanowanych działań, ich adekwatności do potrzeb społeczności szkolnej oraz określenie kierunków dalszej pracy wychowawczej i profilaktycznej. Ewaluacja prowadzona jest systematycznie w ciągu roku szkolnego, a jej wyniki wykorzystywane są do opracowania diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka oraz do planowania działań na kolejny rok szkolny.

#### **1. Zakres ewaluacji**

- analiza stopnia realizacji zaplanowanych działań wychowawczych i profilaktycznych;
- ocena adekwatności podejmowanych działań do rozpoznanych potrzeb uczniów;
- obserwacja zmian w funkcjonowaniu uczniów i zespołów klasowych;
- analiza występujących problemów wychowawczych;
- analiza sytuacji związanych z przemocą rówieśniczą, cyberprzemocą, hejtem, wykluczeniem i dyskryminacją;
- analiza problemów związanych z korzystaniem przez uczniów z Internetu, komunikatorów, mediów społecznościowych i urządzeń cyfrowych;
- analiza zachowań związanych z używaniem e-papierosów, saszetek nikotynowych i innych substancji psychoaktywnych;
- analiza frekwencji uczniów oraz problemów związanych z motywacją do nauki;
- analiza zgłoszeń i problemów, z którymi uczniowie zwracają się do wychowawców oraz specjalistów;
- ocena dostępności i wykorzystania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- analiza potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- ocena współpracy szkoły z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych;
- uwzględnianie wniosków wynikających z realizacji i ewaluacji Standardów Ochrony Małoletnich.

#### **2. Metody i źródła informacji**

- obserwacja zachowania i funkcjonowania uczniów;

- analiza dokumentacji szkolnej;
- analiza frekwencji i zachowania uczniów;
- analiza sytuacji problemowych i podejmowanych interwencji;
- rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- informacje uzyskiwane od wychowawców i specjalistów;
- wnioski z pracy zespołów nauczycielskich oraz zespołu do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- ankiety skierowane do uczniów, rodziców lub nauczycieli, jeżeli ich przeprowadzenie wynika z potrzeb szkoły;
- analiza przypadków;
- wnioski z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły.

### **3. Szczególne obszary podlegające analizie w roku szkolnym 2026/2027**

#### **Bezpieczeństwo cyfrowe**

- występowanie hejtu i cyberprzemocy;
- konflikty powstające w grupach uczniowskich funkcjonujących w komunikatorach i mediach społecznościowych;
- przypadki naruszania prywatności i wizerunku;
- znajomość przez uczniów zasad bezpiecznego korzystania z Internetu oraz sposobów zgłaszania sytuacji problemowych;
- przestrzeganie zasad higieny cyfrowej i zasad dotyczących korzystania z telefonów i urządzeń elektronicznych.

#### **Przemoc i relacje rówieśnicze**

- występowanie przemocy fizycznej, psychicznej i cyfrowej;
- przypadki hejtu, wykluczania i dyskryminacji, w szczególności związanej z narodowością;
- sposoby rozwiązywania konfliktów przez uczniów;
- umiejętność reagowania świadków na sytuacje krzywdzenia.

#### **Profilaktyka uzależnień**

- rozpoznane przypadki używania przez uczniów e-papierosów, saszetek nikotynowych i innych substancji lub wyrobów nikotynowych;
- poziom wiedzy uczniów dotyczącej konsekwencji używania nikotyny i innych substancji psychoaktywnych;

- występowanie zachowań wskazujących na problemowe korzystanie z Internetu, gier lub mediów społecznościowych.

### **Zdrowie psychiczne i pomoc psychologiczno-pedagogiczna**

- rodzaje problemów zgłaszanych wychowawcom i specjalistom;
- dostępność pomocy dla uczniów;
- umiejętność zwracania się przez uczniów o pomoc;
- występowanie problemów emocjonalnych, izolacji i kryzysów;
- adekwatność udzielanego wsparcia do rozpoznanych potrzeb.

### **Motywacja i frekwencja**

- występowanie obniżonej motywacji do nauki;
- frekwencja uczniów;
- identyfikowanie uczniów zagrożonych narastającą absencją;
- skuteczność podejmowanej współpracy z uczniem i jego rodzicami.

## **4. Kryteria oceny realizacji programu**

- zgodność podejmowanych działań z rozpoznanymi potrzebami uczniów;
- realizacja zaplanowanych działań profilaktycznych i wychowawczych;
- dostępność pomocy dla uczniów znajdujących się w sytuacji trudnej;
- reagowanie szkoły na rozpoznane sytuacje przemocy, krzywdzenia i zachowania ryzykowne;
- znajomość przez uczniów zasad bezpieczeństwa oraz sposobów uzyskania pomocy;
- podejmowanie działań w odpowiedzi na pojawiające się nowe zagrożenia;
- współpraca nauczycieli, specjalistów i rodziców w rozwiązywaniu problemów uczniów;
- uwzględnianie potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

## **5. Odpowiedzialność za ewaluację**

Ewaluację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego koordynuje zespół do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej we współpracy z dyrektorem szkoły, wychowawcami, nauczycielami oraz innymi specjalistami. Pedagog szkolny, pedagog specjalny i psycholog szkolny uczestniczą w gromadzeniu i analizie informacji dotyczących realizacji programu oraz przygotowaniu wniosków do dalszej pracy.

Na zakończenie roku szkolnego przygotowywane jest podsumowanie realizacji programu wraz z wnioskami i rekomendacjami do pracy w kolejnym roku szkolnym. Wyniki ewaluacji przedstawiane są Radzie Pedagogicznej i Radzie Rodziców oraz stanowią jedno ze źródeł

corocznej diagnozy będącej podstawą opracowania Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na kolejny rok szkolny. Program ma charakter otwarty i może być modyfikowany w ciągu roku szkolnego, jeżeli wynika to z bieżącej diagnozy potrzeb uczniów, nowych zagrożeń, zmian przepisów prawa lub wniosków z monitorowania jego realizacji.

**Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 1 w Bielsku-Białej na rok szkolny 2026/2027 został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu .....**